

Pirmsskolas mācību procesā un iestāžu darbībā ļoti svarīga ir ne tikai pedagoga, mācību un atbalsta personāla iesaiste, bet arī bērnu vecāku līdzdarbība. Viņu iesaistīšanās pirms-

skolu norisēs nozīmē ne vien tik vērtīgo atgriezenisko saiti ar pedagogiem, bet arī veido plašākas komunikācijas un saskarsmes iespējas starp mācību iestādi un pašiem pirmsskolas vecuma bērniem, viņu vecākiem.

“Druva” vairākām Cēsu novada pirmsskolas izglītības iestādēs pajautāja, kā norit sadarbība starp bērnu dārzu un audzēkņu vecākiem. Visbiežāk lielākā palīdzība un atspajds pirmsskolu darbā ir tieši prak-

tiskā palīdzēšana: talkas, remontdarbi, kādu praktisku lietu sagāde vai labošana.

Svarīgi sadarboties jebkurā jomā

“**P**riecājamies un lepojamies, ka ik gadu izdodas iesaistīt vecākus Vecpiebalgas pirmsskolēnu Dziesmu un deju svētkos. Iepriekšējos svētkos, 2023. gada aprīlī, tā bija vecāku un bērnu kopīga deja, kā arī vecāku izrāde bērniem “Kakši dzirnavas”. Izdevās tik lieliski, ka izrādi spēlēja otrreiz svētkos “Vecpiebalga atver durvis”. Vismaz divas reizes gadā - rudenī un pavasarī - organizējam talkas, uzlabojot bērnudārza āra vidi. Tā tapuši vairāki vides objekti, piemēram, namiņš, autoceļu paliktņi, interaktīvā siena mazuļiem, virtuve, džungļu zīmējumi,” par sadarbību ar audzēkņu vecākiem stāsta Vecpiebalgas vidusskolas direktores vietniece pirmsskolā **AGITA ŠULCA**. “Ar pirmsskolas audzēkņu tēvu iesaistīšanos rudenī realizējam projektu “Augsim lieli, augsim stipri, būsim sveiki, veseli!”. Kāpēc tieši tēvu? Tāpēc, ka bija vajadzīgs tēvu spēks un prāts, lai izveidotu un uzstādītu meža takā dažādus rīkus aktīvai atpūtai ģimenei un bērniem.”

Šī gada prioritāte Vecpiebalgas pirmsskolā ir lasīt mācīšana. “Ar vecāku atbalstu iekārtotām grāmatu plauktu, bērni ņem grāmatas, lasa. Vecāko grupiņu audzēkņiem pasakas lasīja arī bērnu vecāki. Vecpiebalgas bērnudārzā iemīļotas ir sportiskās aktivitātes. “Kopā daudz sportojam, piemēram, organizējam Ģimeņu ziemas sporta dienu. Vecāki iesaistās arī dažādās zibakcijās, piemēram, bērnudārza pagalmā no sniega izveidoja “Mazputniņa” kalnu, izraka sniega labirintu. Šajos Ziemassvētkos visi bērnudārza bērni devās pārgājienā uz pasakainu meža namiņu, uz kuru mūs uzaicināja audzēkņu vecāki,” turpina A.Šulca.

Audzēkņu vecāki atsaucas arī bērnudārza aicinājumam iepazīstināt bērnu ar savu profesiju. Tā audzēkņi uzzinājuši par mediķu, ugunsdzēsēju, konditoru, ergoterapeitu, floristu, bibliotekāru darbu. “Esam bijuši arī viesos iepazīt dravu un biteņiņu darbu. Ziemassvētkos bērni piedalījās vecāku vadītās meistardarbnīcās, veidoja māla cimdiņus, cepa piparkūkas, mācījās iesist naglas. Nu jau tradicionāli Sirsniņdienā, 14.febru-

ārī, vecāki kopā ar bērniem darina kādu tematisku lietu. Pagājušajā gadā tie bija transporta līdzekļi no kartona. Izcili! Iepriekš bija parūku ballīte, brīnumbrillītes, pasaku varoņi.”

Vecāku palīdzība tiek lūgta, arī pētot un izkopjot bērnu talantus. “Tika iesūtīti video, izveidotas izstādes, klausījāmie dzejoļus un dziesmas. Tagad mums ir lielisks materiāls, ar kuru varēsim pārsteigt un iepriecināt bērnus un vecākus pēc gadiem, kad bērniem būs izlaidums skolā. Otro gadu organizējam Ziemassvētku labdarības tirgu, kurā ietīgtos līdzekļus izlieto lietām, par kurām nobalsojusi lielākā daļa vecāku. Vairākus gadus iesaistāmie Drosmes kastu piepildīšanā. Ļoti novērtējam arī palīdzību ikdienā, piemēram, čaklu namiņu tamborētas un sašūtas lietas, kāds prasmīgs tētis uzdāvināja vecākajai grupiņai paša gatavotu “pasauli lellēm” no koka. Ar pateicību pieņemam bijušo, jau izaugušo, bērnu atdāvinātās grāmatas, spēles, sporta inventāru, tas ir, skrejriteņus un slēpes, rotaļlietas. Tā mēs draudzīgi dzīvojam un strādājam, kopā audzējot lielus cilvēkus!” □

Atbalsts svētkiem un ikdienai

Augšlīgatnes pirmsskolas izglītības iestādē “Zvaniņi” veiksmīgi darbojas vecāku padome. “Vecāku padomes iniciatīva bija akcija “Siltām rociņām”, tajā saziņoja dziju, Līgatnes puses adītājas bērniem uzādīja cimds un zeķes. Tie ļoti noder ziemā, kad pēc pastaigas cimdi slapji vai kāds cimdiņš pazudis, kādam ikdienas steigā tas aizmirsies mājās. Pavasarī kopā ar vecākiem organizējam talku, kopjam teritoriju - puķu dobi, augļu kokus un krūmus,” pastāsta “Zvaniņi” vadītājas vietniece **SANĀ STRADE-ZVAIGZNĪTE**. Līdzīgi kā citās iestādēs ir kopīga svētku svinēšana. Bērnu vecāki palīdz arī praktiskās lietās. “Uzrunājot bērnu tēvu, esam kopīgiem spēkiem pārkārtojuši garderobes skapīšus, pārnēsot tos no pirmā stāva uz otro stāvu. Arī iestādes pavasarīgie rotājumi ir tapuši sadarbībā ar bērnu vecākiem. Viņu iesaistīšanās ikdienas dzīvē ir neatsverams atbalsts, esam ļoti pateicīgi par to,” bilst Sanda.

Arī Amatas pamatskolā ir divas

pirmsskolas izglītības īstenošanas vietas – Ierīkos un Ģikšos. Metodīke **IEVA RUNCE** atzīst, ka abās audzēkņu vecāki ir līdzdarbīgi. Pirms vairākiem gadiem Ierīku vecākās grupas audzēkņu vecāki palīdzēja iekārtot rotaļlaukumu. Ģikšu vecākās pirmsskolas grupas vecāki izveidoja sajūtu taku, ko dāvināja iestādei bērnu izlaidumā. Pagājušajā mācību gadā Ģikšu jaunākās grupas vecāki ierīkoja āra virtuvi, kur bērniem darboties. Vecāki piedalījušies gan talkās, gan iesaistās svētku tapšanā.”

Cēsu Jaunās skolas pirmsskolā viena no pamatvērtībām ir talkas. “Mēs ne tikai sakopjam vai uzbūvējam kaut ko jaunu, talkās ir brīnišķīga iespēja citam citu iepazīt un kopā ar bērniem radīt īpašu piederības un atbildības sajūtu,” pastāsta skolas biroja vadītāja **IEVA ČACE-KAIBE**. Svarīga ir skolas vecāku padome - vecāki līdzdarbojas, palīdz rīkot svētkus. Piemēram, šajos ziemas svētkos vecāki sanāca kopā un palīdzēja iekārtot pirmsskolas svētku norises vietu. □

Kopā iespējams izdarīt ļoti daudz

“**M**ūsu pirmsskolas grupās mācās bērni no deviņiem pagastiem, mums ir sadarbība ar gana plašu vecāku loku. Jārēķinās, ka ne visi spēs simtprocentīgi atbalstīt, jo nav vietējie, taču katra ģimene ir atradusi savu veidu, kā un kad iesaistīties, lai nebūtu vienaldzīgi par iestādē notiekošo,” par to, kā notiek vecāku iesaiste un līdzdarbošanās Dzērbenes vispārīgizglītojošās un mūzikas pamatskolas pirmsskolā Taurenē, pastāsta direktora vietniece pirmsskolā **DACE POTĀŠA**. “Pie mums sadarbība ar vecākiem sākas no pirmās minūtes, kad bērns kopā ar vecākiem pārkāpj pirmsskolas sliekšni un izrāda vēlmi būt šajā kolektīvā. Patiesais rokasspiediens un no sirds teiktais - mēs jau jūs gaidījām! - vieš apbūvēju uzticēšanos, jo vecāki mums uztic pašu dārgāko - savu bērnu.”

Sadarbība un vecāku līdzdarbošanās ir vajadzīga bērnu labbūtības nodrošināšanai, apkārtējās un mācību vides radīšanai.

“Bez vecāku līdzdarbošanās nevarētu realizēt nevienu projektu, nevienu “dullo ideju”, kur pie realizēšanas vecākiem nākas darboties gan vakara vēlajās stundās, gan brīvdienās,” atzīst D.Potaša. Vecāki palīdz ar transportu, ja vajag atvest materiālus kādas ieceres īstenošanai. Ar audzēkņu ģimeņu atbalstu iekārtots Zaļais dārzs, tam sagādāta zeme, sēklas u.c.”

D.Potaša teic, ka pirmsskolā ir sauklis: “Pirms izmet, pajautā, vai nevaram izmantot atkārtoti!” Bērniem māca aprites ekonomikas pamatprincipus: paņemt - izgatavot - pārstrādāt - izmantot - atgriezt - salabot - izmantot atkārtoti. “Tas ļoti darbojas, iesaistās ne tikai audzēkņu ģimenes. Tā pie mums nonāk dažādi materiāli - papīrs, kartons, plastmasas trauciņi, kastītes, burciņas, pogas, krāsas, dzija, diegi, audums un daudz citu dažādu lietu un materiālu -, kurus izmantojam mācību procesā, vides labiekārtošanā un jaunu tērpu gatavošanā savām muzikālajām izrādēm.”

Arī Taurenē bērnudārzā par tradīciju kļuvusi vecāku un vec-

vecāku aicināšana dalīties par savām profesijām, kā arī vadīt bērniem dažādas nodarbības. Daudzas ģimenes ar prieku uzņem mazos pirmsskolēnus savā lauku sētā vai uzņēmumā, kur bērni uzzina un iemēģina arī praktiskas lietas, piemēram, meža stādīšanu, redz, kā kopj vistas, aitas, trušus, iepazīst amatu mājas burvību vai kulinārijas priekus. “Vecāki Miķeļdienā un Lieldienu laikā palīdz iekārtot “Lauku sētu”. Tajā ir pat trusis Jēcis, kurš uz nedēļu pie mums atceļo no kādas ģimenes. Un cāļēnus, kuri izšķīlas inkubatorā, kas uzstādīts bērnudārza telpās, laipni uzņem ģimene, kura ļauj braukt ciemos un apskatīt, kā cāļēni aug. Vairāku bērnu tēvi katru pavasari rūpējas par putnu būrīšiem - palīdz izgatavot un izvietot teritorijā, māca bērniem, kā tos iztīrīt,” par daudzveidīgo sadarbību turpina D.Potaša.

“Mūsu iestādē ir vairākas tradīcijas, kuras palīdz uzturēt vecāki. Viena no tām - Laimes koka stādīšana. Tādu skolas pagalmā rudenī stāda katra grupiņa, bet stādu sagādā vecāki. Mūsu ikdienā

iesaistās arī vecākā paaudze, īpaši senioru kluba “Randiņš” biedri, kuru vidū ir arī vairāki mūsu audzēkņu vecvecāki. Viņi “parauj” līdzī arī pārējos kluba biedrus. Mums kā tradīcija ir divas reizes mācību gadā tikt iestādē uz “Draudzīgo mācību stundu”. Tai ir noteikta tēma, kopīgi darbojamies nodarbībās, dziedam, dejojām. Rudenī vecvecāki kopā ar bērniem skolas ābeļdārzā sējām “pavasara ziedu pļavu”, lai redzētu darba rezultātu! Bērniem tas ir piedzīvojums, kad kopā ar vecmammu vai vectēvu skolas pagalmā var stumt ķerru, rakt ar lielo lāpstu un kopīgi apēst vecmammas izcepto pīrādziņu.”

Draudzīgā aicinājuma “Pateicības dienā” vecāki papildina pirmsskolas “mazo bibliotēku”, dāvinot jaunāko daiļliteratūru. Bērnu tuvinieki iesaistās sporta aktivitātēs, dziedāšanā un pat dejojānā. Ģimenes palīdz mācību kabinetu un āra rotaļvietu veidošanā. “Priece, ka vecāki paši izdomā un piedāvā atbalstu. Piezvana un pajautā, vai kaut ko nevajag, iedrošina mūs paprasīt, ja ir kāda vajadzība: “Droši zva-

niet, noteikti palīdzēsim, iedosisim!” Man prieks, ka ir ģimenes, kuras noteikti palīdzēs ar padomu, ir tādas, kas dos idejas, un ir tādas, kas palīdzēs praktiski: kāds atnesīs, kāds aiznesīs, kāds pieturēs, kāds aizvedīs, kāds atvedīs, kāds izceps, kāds nokrāsos, cits apskaus vai vakarā piezvanīs un pateiks “paldies”. Visi kopā varam daudz, ar katru “sīkumiņu” radot labsajūtu visiem, bet galvenokārt bērniem,” pieredzē dalās D. Potaša. □

Lappusi sagatavojuši
ANNA KOLA

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenojais izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.